NAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

ORGAN WK PPS | CENA — 2 — ZŁ

ROK 55 | KRAKÓW · ŚRODA 4 GRUDNIA · 1946 R. | NR 297

Czy rząd generała Franco ustąpi przed „moralną presją" delegata amerykańskiego?

LONDYN 4. 12. (BBC). W Nowym Jorku na komisji politycznej ONZ rozpoczęła się dyskusja nad sprawą ustosunkowania się ONZ do rządu Franco. M. in. zabrali głos przedstawiciel Polski amb. Lange, Stanów Zjednoczonych senator Cannoly, delegat Indii Nehru oraz przedstawiciele Kuby, Norwegii i Ukrainy.

Debatę otworzył przedstawiciel Polski ambasador Lange, wygłaszając przemówienie, w którym raz jeszcze scharakteryzował reżim Franco jako groźbę dla pokoju międzynarodowego i zaprzeczenie wszelkim ideałom demokracji oraz stwierdził, że nie wystarcza teoretyczne potępienie reżimu Franco.

Senator Cannoly stwierdził, iż Stany Zjednoczone nie godzą się na — jak się wyraził — „[illegible] akcję" ONZ. ONZ może jedynie, zdaniem jego wystosować rezolucję do rządu Franco o dobrowolne ustąpienie i umożliwienie powołania reprezentatywnego rządu.

Presja z zewnątrz do celu nie doprowadzi, może natomiast doprowadzić do wojny domowej.

Przedstawicielka Indii stwierdziła, że Indie uczynią wszystko, aby dopomóc narodowi hiszpańskiemu.

Delegat Norwegii [illegible] w doprowadzeniu sprawy reżimu Franco do zdecydowanego zakończenia. Złożył on podziękowanie pod adresem Polski za jej inicjatywę w tym kierunku.

Zdaniem delegata Kuby w głosowaniu nad wnioskiem nie może się okazać brak jednomyślności między narodami zjednoczonymi, gdyż to wzmocniłoby tylko reżim Franco.

Ponadto przemawiał również delegat Ukrainy Kisielew, którego przemówienie wyrażało zdecydowaną wolę doprowadzenia sprawy reżimu Franco do definitywnego załatwienia.

Dyskusja trwa nadal.

LEVIS UZNANY WINNYM

LONDYN 4. 12. (BBC). — Przewodniczący Zw. Zawod. Górników amerykańskich uznany został przez sąd amerykański winnym zlekceważenia nakazu sądu.

Wyrok ogłoszony zostanie we środę.

Levis po usłyszeniu decyzji wygłosił przemówienie, w którym oświadczył pod adresem sędziego: pańska decyzja pozbawia górników praw zagwarantowanych przez konstytucję amerykańską, wolności mowy, wolności prasy, wolności zgromadzeń oraz wolności od przymusu służby.

Socjalista przewodniczącym Zgromadzenia Narodowego we Francji

LONDYN 4. 12. (BBC). — Francuskie Zgromadzenie Narodowe wybrało przewodniczącym deputowanego socjalistycznego Auriol'a, byłego przewodniczącego Zgromadzenia Konstytucyjnego, przeciwko kandydaturze Cachin'a (partia komunistyczna) oraz Varrin'a (radykał).

AUDIENCJA U TOW. PREMIERA

WARSZAWA 4. 12. (SAP). — 3. 12. br. tow. Premier Osóbka-Morawski przyjął na audiencji w [illegible] Ministrów przedstawiciela Zjednoczenia Pomocy Polsce w Kanadzie Mac Dougala. Gościowi towarzyszył minister Opieki Społecznej tow. Kuryłowicz.

PIERWSI IMIGRANCI ZWOLNIENI

JEROZOLIMA 4. 12. (Reuter). Przybyła tu pierwsza grupa imigrantów zwolnionych z Cypru w liczbie 198 mężczyzn, 93 kobiety i 89 dzieci.

Narady Wielkiej Czwórki

LONDYN, 4. 12. (BBC). Rada Czterech Ministrów Spraw Zagranicznych ustaliła parę zasadniczych kwestii dotyczących traktatu pokojowego z byłymi satelitami osi. Ustalono ogólną sumę odszkodowań Bułgarii i Włoch.

Postanowiono zdemilitaryzować granicę bułgarską; granica z Grecją pozostanie niezmieniona.

Amerykański minister Byrnes oświadczył na konferencji prasowej, iż oczekuje zakończenia obrad Czterech Ministrów nad kwestią traktatów pokojowych z byłymi satelitami osi w tym tygodniu.

Następnie Rada Czterech Ministrów [illegible]

Brytyjsko-amerykańskie porozumienie w sprawie połączenia stref okupacyjnych

LONDYN, 4. 12. (BBC) W Nowym Jorku ogłoszono równocześnie tekst porozumienia gospodarczego w sprawie połączenia brytyjskiej i amerykańskiej strefy okupacyjnej. W związku z tym przemawiali minister Byrnes, oraz Bevin.

Minister Bevin oświadczył, iż nie leży w interesach obu rządów, aby porozumienie to było skierowane przeciwko któremukolwiek z państw trzecich.

Minister nie wątpi, iż strefy przyłączą się do tego porozumienia.

Tekst porozumienia obejmuje cztery zasadnicze punkty. Po pierwsze fuzja obu stref wchodzi w życie z dniem 1-go stycznia i ma na celu gospodarcze ujednolicenie obu stref.

Po drugie stworzona zostaje wspólna organizacja eksportu i importu.

Po trzecie racja żywnościowa zostaje ujednostajniona do przeciętnej wysokości 1500 kalorii na głowę, przy czym przewiduje się podniesienie tej racji do 1800 kalorii.

Po czwarte oba rządy — amerykański i angielski będą ponosić w równym stopniu koszty okupacji.

MONTGOMERY W ATENACH

ATENY 4. 12. (Reuter). — W czasie swego pobytu w Atenach generał Montgomerry konferował z królem greckim oraz b. regentem Damaskinosem. Przypuszcza się, że rozmowy te miały na celu reorganizację rządu w Grecji.

W PERSJI WOJNA DOMOWA?

LONDYN 4. 12. (BBC). Z Teherana donoszą, że centralny rząd perski mimo protestu rządu Serbejdżanu [illegible] wojska rządowe.

LONDYN 4. 12. (Reuter). — Rząd azerbejdżański na skutek decyzji rządu centralnego nakazał rozdać broń oraz wezwał lud do walki.

20 KM OD DAIREN

NANKIN (SAP). Wojska narodowe podobno zajęły już Dairen, jak donosi depesza gazety „Takung Pao" w Pekinie. Gazeta zaznacza, jednak, że główne siły wojsk narodowych znajdują się w odległości 20 kilometrów od Dairenu (w pobliżu Port Arthura).

Rzecznik komunistów w Nankinie zapewnił raz jeszcze, że wojska komunistyczne nigdy nie zajmowały Dairenu i znajdują się w pobliżu tego miasta.

Zeznania świadków w procesie NSZ

WARSZAWA 4. 12. W 9-tym dniu procesu przeciwko czołowym działaczom NSZ przesłuchiwano świadków. Na wstępie przewodniczący oświadczył, iż Sąd przyjął wniosek obrońcy oskarżonej Broniewskiej o powołanie świadka Gładyszewskiej.

Wnioski innych obrońców odrzucono.

Jako pierwszy zeznawał świadek Simonowicz. Przedstawił on strukturę organizacji NSZ oraz jej powiązania z tak zwaną radą polską. Stwierdził on, że przyjazd do Polski Mikołajczyka stanowił punkt zwrotny w działalności. W toku swoich zeznań omawiał swoje kontakty z [illegible] gólnymi działaczami. W [illegible] Sołtysiakiem.

Konferencja socjalistyczna w Pradze

WARSZAWA, 4. 12. (SAP). W dniach 7 b. m. w Pradze odbędzie się konferencja partii socjalistycznych Europy Środkowej i Wschodniej. Na konferencji obecni będą przedstawiciele Polski, Austii, Bugarii, Czechosłowacji, Rumunii i Węgier.

Z ramienia PPS w konferencji udział wezmą: [illegible] Generalny PPS tow. [illegible] Cyrankiewicz, [illegible] generalny KCZZ tow. Rusinek, tow. minister Bobrowski, redaktor naczelny SAP-a tow. Praga i przedstawiciel Wydziału Zagranicznego CKW PPS tow. [illegible].

Z UCZUCIEM RADOŚCI

Wojewódzki Komitet PPS w Krakowie otrzymał od ob. JANA CHODOROWICZA, właściciela Instytutu Kartograficznego i Wydawniczego „Głob" (ul. Szymanowskiego - Boczna 17), list następującej treści:

„Pragnąc dać wyraz mej szczerej radości z powodu nominacji prof. dra Leszczyckiego — Wiceministrem Spraw Zagranicznych, oraz podkreślić moje serdeczne uczucia, które towarzyszą ideologicznej działalności Polskiej Partii Socjalistycznej, pozwalam sobie przesłać przy niniejszym czek na zł. 5.000 na Gwiazdkę dla biednych dzieci, którą to kwotę uzupełnię 100 egzemplarzami Abecadła Obrazkowego, zaś dla Biblioteki PPS deklaruję 50 dzieł naukowych".

DŁUGO DZBAN WODĘ NOSIŁ...

Na terenie powiatu Limanowa od dłuższego czasu władze bezpieczeństwa były na tropie kilku bandytów, którzy dokonywali wiele zbrojnych napadów rabunkowych unikając przy tym przezornie zdjęcia.

Ostatnio milicjanci z posterunku M. O. w Łukowicach w czasie akcji patrolowej ujęli trzech członków poszukiwanej szajki.

Przy zaskoczonych bandytach znaleziono 4 pistolety, sporą ilość amunicji i granaty ręczne.

Broń zabezpieczono a „rycerze" zbójeckiego rzemiosła powędrowali do więzienia. Długo dzban wodę nosił, ale do [illegible]

Posiedzenie Komisji Kultury i Sztuki

(t. d.) Dnia 2 grudnia br. w godzinach rannych odbyło się posiedzenie Miejskiej Komisji Kultury i Sztuki pod przewodnictwem tow. dr. Drobnera. — Na konferencji uchwalono subwencje dla kościołów św. Katarzyny, Bożego Ciała i św. Piotra i Pawła w kwocie po 50 tys. zł. Prócz tego uchwalono subwencje w sumie zł. 20 tys. dla Instytutu Fizycznego U. J. oraz dla połączonych chórów Filharmonii i Echa po 30 tys. zł. na miesiąc listopad i grudzień.

Następnie nacz. Piróżyński omówił zmiany nazw ulic, kwestia ta obecnie po przyłączeniu szeregu gmin do m. Krakowa stała się ważną, gdyż wytworzył się taki stan rzeczy, iż mamy kilka ulic o tych samych nazwach, postanowiono sprawę tę opracować w najbliższej przyszłości.

Tow. dr. Drobner stwierdził, że pałac pod Baranami będzie w najbliższej przyszłości zwolniony, wobec czego sprawa Biblioteki Miejskiej stanie się aktualną i omówioną będzie na najbliższym posiedzeniu Komisji. Zaznaczył również że załatwiona została sprawa z dyrekcją tramwai i przedstawienie „Miasto w dolinie" będzie wystawione w hali remizy tramwajowej i fabrykach Zieleniewskiego i Solvayu, dla najszerszych mas robotniczych.

Następnie na wniosek dyr. administracji teatrów miejskich ob. Kramarskiego, Komisja Kultury i Sztuki wyraziła opinię, że w teatrze Słowackiego powinny odbywać się jedynie te akademie, które mają specjalne znaczenie państwowe.

Na tym obrady ukończono.

Telewizja w Polsce

(k) W 3-letnim planie radiofonizacji kraju przewidziana jest budowa doświadczalnej stacji telewizyjnej.

W ramach prac, zmierzających do realizacji tego planu, z ramienia Polskiego Radia wyjechał do Stanów Zjednoczonych dr. Adolf Blicher, b. Dyr. Techniczny Polskiego Radia, celem przestudiowania zagadnień, związanych z rozwojem i osiągnięciami telewizji amerykańskiej.

Dr. Blicher spędzi w St. Zjednoczonych rok czasu.

Osiągnięcia telewizji w St. Zjednoczonych są obok osiągnięć Zw. Radzieckiego i Anglii najpoważniejszymi w radiofonii światowej.

KOMUNIKAT OKZZ

Wydział Kultury i Oświaty OKZZ zaprasza członków Związków Zawodowych wraz z dziećmi na specjalne przedstawienie „Kolorowych piosenek" w teatrze „Groteska", które odbędzie się w sobotę, dnia 7 grudnia 1946 r. o godz. 17-tej.

Niezwykle tanie bilety sprzedaje Wydział Kultury i Oświaty OKZZ, ul. Karmelicka 1 I. p. codziennie od 11—13.

Wydział Kultury i Oświaty.

Radio

na dzień 4. grudnia 1946 r. (środa)

Kraków. 6.00 Sygnał czasu. 6.05 Dziennik poranny. 6.20 Gimnastyka poranna. 6.30 Muzyka poranna. 6.57 Sygnał czasu i audycja na „Dzień dobry". 7.05 Muzyka poranna z płyt. 7.15 Wiadomości poranne. 7.25 Odczytanie programu lokalnego na dzień bieżący. 7.40 Koncert poranny. 8.30 Informacje ogólnopolskie. 8.40 Skrzynka PCK. 8.50 Przerwa. 11.30 Kronika krakowska. 11.40 Rozmaitości. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Bicie zegara i hejnał. 12.05 Audycja dla świetlic robotniczych. 12.25 5 minut poezji. 12.40 Pieśni polskie. 13.00 Muzyka obiadowa. 13.40 „A. B. C. [illegible] [illegible] 15.30 „[illegible]" — [illegible] dla dzieci. 16.10 Muzyka dla dzieci. 16.30 Audycja dla kobiet. 15.45 Franciszek Poulenc: Trio na obój, klarnet i fortepian. 16.05 Dziennik popołudniowy. 16.20 „Z życia Rad Narodowych". 16.35 „Polska pieśń ludowa". 16.50 Z życia kulturalnego. 17.00 Reportaż. 17.10 Melodie operetkowe. 17.55 Na ziemiach odzyskanych. 18.15 Kwadrans poetycki Jastruna. 18.30 Nauka gry gitarowej. 19.00 Audycja dla wsi. 19.15 Kronika kulturalna. 19.30 Audycja Chopinowska w wyk. Jerzego Żurawlewa. 19.57 Sygnał czasu. 20.00 Myśli wybrane. 20.05 Dziennik wieczorny. 20.25 Audycja słowno-muzyczna „Nicolo Paganini — demon epoki romantycznej". 21.00 Nowe książki. 21.15 U naszych przyjaciół. 21.45 Kwadrans prozy „Laska" Bolesława Prusa. 22.00 Odczyt dr. Józefa Sieradzkiego p. t. „Gdy nie było własności". 22.15 Audycja rozrywkowa. 22.50 „Rozmowa z Jaśkiem Kuckiem". 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.20 Program na jutro. 23.30 Koncert życzeń. 23.50 Odczytanie programu. 24.00 Hymn.

NOTATNIK RADIOSŁUCHACZA

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE

Na żądanie czytelników naszego pisma, począwszy od dzisiaj umieszczać będziemy w rubryce „Notatnik radiosłuchacza" wzmianki o najciekawszych audycjach muzycznych w bieżącym tygodniu.

Na uwagę specjalną zasługują audycje muzyczne, które nadaje Kraków w programie ogólnopolskim.

Dzisiaj tj. 3. XII — godz. 22.15 **Koncert rozrywkowy. Irena Kwiatkowska** (piosenki), **Tadeusz Pilawski** (akordeon), **Jerzy Gaczek** (akompaniament) i **Maria Krzeńska** (konferansjerka).

4. XII. (środa) 20.25—21.00 Audycja słowno muzyczna w opracowaniu prof. Józefa Reissa p. t.: **„Demon epoki romantycznej Nicolo Paganini"** (część I. „Genialny samouk". Utwory skrzypcowe wykona **Władysław Wochniak.**

7. XII. (sobota) godz. 19.25—19.57 mówić będzie prof. Rutkowski „O stylach w muzyce" Ilustracja muzyczna z płyt, z najlepszymi nagraniami orkiestr zagranicznych i zespołów wokalnych")

8. XII. (niedziela) godz. 16.20—17.00 Koncertować będzie Orkiestra Rozgłośni Krakowskiej pod dyr. Antoniego Jana Wrońskiego, ze współudziałem chóru rewelersów „Biały Kwiat". Koncert nadany będzie z „Klubu Artystów".

w TEATRACH

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO godz. 19-ta — „Wesele" Stan. Wyspiańskiego.

Godz. 17-ta „Traviata" opera G. Verdi'ego.

MIEJSKI STARY TEATR — dziś sala gł. godz. 19.30 „Orfeusz" Anny Świrszczyńskiej.

Mała sala — godz. 19.15 „Rozdroże miłości" J. Zawieyskiego.

TEATR KAMERALNY TUR-u — godz. 19.15 „Miasto w dolinie" J. B. Priestley'a.

SIEDEM KOTÓW — godz. 19.15 Wesoła rewia „Od Krakowiaka do Swinga".

GROTESKA, ul. Skarbowa 2 — godz. 16-ta — „Kolorowe piosenki"

Teatr Kolejarza „Z. Z. K.", ul. Bocheńska 7, godz. 19.30 — „[illegible]", dramat ludowy w 5 aktach J. K. [illegible] według powieści I. Kraszewskiego, muzyka S. [illegible].

„TRAVIATA" W OPERZE

4 i 5-go grudnia tj. we wtorek i środę [illegible] w Teatrze im. J. Słowackiego, przepiękna opera, słynna „Traviata" Verdi'ego. Barbara Kostrzewska, świetna odtwórczyni partii tytułowej. Udział biorą: Klonowski (Alfred [illegible]), Gaczyński (Ojciec), [illegible], Kozanowski, Skibiński i Lipka.

Dyryguje prof. W. Bierdiajew.

Bilety są do nabycia od [illegible].

[illegible] PRZEDSTAWIENIE

[illegible] Miejski Stary Teatr wystawia sztukę Anny Świrszczyńskiej p. t. „[illegible]" [illegible] w rolach głównych. Początek o godz. 19.30.

Na małej sali [illegible]

Po [illegible] wnie zostają zamknięte. [illegible]

„BOLERO" RAVELA W FILHARMONII

W piątek 6 grudnia o godz. 19-tej odbędzie się w Filharmonii Koncert Symfoniczny, na którym będzie wykonana IV. Symfonia Beethovena oraz słynne „Bolero" Ravel pod dyrekcją Tadeusza Wilczaka. Solistą będzie znakomity skrzypek, Edmund Jahnke, który odegra I. Koncert [illegible].

Bilety w cenie [illegible] zł sprzedaje biuro Filharmonii Zwierzyniecka 1 oraz „Orbis" Rynek Główny w godz. 10—14.

Repertuar KIN krakowskich

od czwartku 28. listopada 1946 r.

WARSZAWA — sensacyjny film produkcji włoskiej Czarny Korsarz.

GDAŃSK — czarujący melodyjnością Muzyka i Miłość.

ŚWIT — wspaniale arcydzieło [illegible] Jesse James.

SCALA — WANDA — król humoru Adolf Dymsza w podwójnej roli: Bolek i Lolek.

WOLNOŚĆ — [illegible]

APOLLO — SZTUKA — [illegible] bywałym powodzeniem Symfonia Miłości.

UCIECHA — znakomity film polski Zielona [illegible].

Sąd Grodzki w Krakowie
Dnia 27. XI. 1946
Sygn. I. 1. 1256/46.

OGŁOSZENIE

Na wniosek Salomona Natowicza w Krakowie, ul. Dietla 99, wszczął Sąd tutejszy postępowanie o uznanie za zmarłych: Tyli z Kudlerów Gewelc, lat 60, wdowie po Chaniele, córce Jakuba i Itty — Marii z Gewelbów Kantowej, lat 40, córce Chaniny i Tyli — Łazarza Kancie, lat 42, mężu Marii, synie Gerszona i Ruchli — Geni Kant, lat 13, córce Łazara i Marii — Rózi z Gewelbów Fenigowej, lat 35, córce Chaniny i Tyli — Henryku Fenigu, mężu Rózi, lat 38, synie Majera i Laji.

Wyżej wymienieni zostali podczas likwidacji ghetta w Podgórzu w marcu 1943 r. wywiezieni transportem przez policję niemiecką najprawdopodobniej do Bełżca.

Sąd wzywa wyżej wymienionych, aby w terminie do jednego miesiąca od daty niniejszego ogłoszenia, zgłosili się do Sądu Grodzkiego w Krakowie, gdyż po bezskutecznym upływie tego czasu mogą być uznani za zmarłych.

Równocześnie wzywa się wszystkie osoby, które mogą udzielić wiadomości o zaginionych, aby w terminie powyższym dały znać o tym Sądowi Grodzkiemu Krakowia.

Sędzia grodzki:
Dr. Emil Regniewicz

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenia na 1 i 2 stronie za 1 mm szpalty . . . . 20 zł. w tekście za 1 mm szpalty . 15 zł. za tekstem . . . . . 10 zł. Drobne ogłoszenia za słowo . . 5 zł. Poszukiwanie rodzin i pracy . . 3 zł. W niedzielę i święta o 50% drożej. Tłustym drukiem 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Naprzodu", Rynek Główny 30, I. piętro. Polska Agencja Prasowa PAP, Basztowa 10 i upoważnieni akwizytorzy Wydawnictwa.

PRENUMERATA „NAPRZODU" wynosi miesięcznie z odbiorem w punktach sprzedaży 45 zł. — z odnoszeniem do domu w Krakowie 55 zł. — na prowincji, pocztą 50 zł. — prenumeratę przyjmuje: Administracja „Naprzodu", Kraków, Rynek Główny 30, I. piętro) — Placówki Sp. „Czytelnik" na terenie m. Krakowa i upoważnieni akwizytorzy. — Na prowincji Powiatowe Komitety Polskiej Partii Socjalistycznej. Konto P. K. O. nr. 813, na które można przesyłać prenumeratę „Naprzodu" i należytość za inseraty.

Wydawca: Spółdzielnia Wydawn. „Wiedza". — Redaguje Komitet Redakcyjny. — Redakcja i Admin.: Kraków, Rynek Główny 30, I p. — Telefon 5-56-53.
Przyjęcia codziennie w godz. 11—12. Sekretarz red. przyjmuje codziennie w godz. 10.30—13.30.
Odbito czcionkami Drukarni Spółdz. „Wiedza" Nr 3 „Naprzód" — Kraków, ul. Orzeszkowej 7. — Telefon 556-53. M—16528

NAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

ORGAN WK PPS | CENA — 2 — ZŁ

ROK 55 | KRAKÓW · ŚRODA 4 GRUDNIA · 1946 R. | NR 297

Czy rząd generała Franco ustąpi przed „moralną presją" delegata amerykańskiego?

LONDYN 4. 12. (BBC). W Nowym Jorku na komisji politycznej ONZ rozpoczęła się dyskusja nad sprawą ustosunkowania się ONZ do reżimu Franco. M. in. zabrali głos przedstawiciel Polski amb. Lange, Stanów Zjednoczonych senator Cannoly, delegat Indii Nehru oraz przedstawiciele Kuby, Norwegii i Ukrainy.

Debatę otworzył przedstawiciel Polski ambasador Lange, wygłaszając przemówienie, w którym raz jeszcze scharakteryzował reżim Franco jako groźbę dla pokoju międzynarodowego i [illegible] demokracji oraz stwierdził, że nie wystarcza [illegible] reżimu Franco.

Senator Cannoly stwierdził, iż Stany Zjednoczone nie godzą się na — jak się wyraził — „zewnątrzną akcję" ONZ. ONZ może jedynie, zdaniem jego wystosować rezolucję do rządu Franco o dobrowolne ustąpienie i umożliwienie powołania repre- [illegible].

Presja z zewnątrz do celu nie doprowadzi, może natomiast doprowadzić do wojny domowej.

Przedstawiciel Indii stwierdził, że Indie uczynią wszystko, aby dopomóc narodowi hiszpańskiemu.

Delegat Norwegii zaapelował o jednomyślność w doprowadzeniu sprawy reżimu Franco do zdecydowanego zakończenia. Złożył on podziękowanie pod adresem Polski za jej inicjatywę w tym kierunku.

Zdaniem delegata Kuby w głosowaniu nad wnioskiem nie może się okazać brak jednomyślności między narodami zjednoczonymi, gdyż to wzmocniłoby tylko reżim Franco.

Ponadto przemawiał również delegat Ukrainy Kisielew, którego przemówienie wyrażało zdecydowaną wolę doprowadzenia sprawy reżimu Franco do definitywnego załatwienia.

Dyskusja trwa nadal.

LEVIS UZNANY WINNYM

LONDYN 4. 12. (BBC). — Przewodniczący Zw. Zawod. Górników amerykańskich uznany został przez sąd amerykański winnym zlekceważenia nakazu sądu.

Wyrok ogłoszony zostanie we środę.

Levis po usłyszeniu decyzji wygłosił przemówienie, w którym oświadczył pod adresem sędziego: pańska decyzja pozbawia górników praw zagwarantowanych przez konstytucję amerykańską, wolności mowy, wolności prasy, wolności zgromadzeń oraz wolności od przymusu służby.

Socjalista przewodniczącym Zgromadzenia Narodowego we Francji

LONDYN 4. 12. (BBC). — Francuskie Zgromadzenie Narodowe wybrało przewodniczącym deputowanego socjalistycznego Auriol'a, byłego przewodniczącego Zgromadzenia Konstytucyjnego, przeciwko kandydaturze Cachin'a (partia komunistyczna) oraz Varrin'a (radykał).

AUDIENCJA U TOW. PREMIERA

WARSZAWA 4. 12. (SAP). — 3. 12. br. tow. Premier Osóbka-Morawski przyjął na audiencji w prezydium Rady Ministrów przedstawiciela Zjednoczenia Pomocy Polsce w Kanadzie Mac Dougala. Gościowi towarzyszył minister Opieki Społecznej tow. Kuryłowicz.

PIERWSI IMIGRANCI ZWOLNIENI

JEROZOLIMA 4. 12. (Reuter). Przybyła tu pierwsza grupa imigrantów zwolnionych z Cypru w liczbie 198 mężczyzn, 93 kobiety i 89 dzieci.

Narady Wielkiej Czwórki

LONDYN, 4. 12. (BBC). Rada Czterech Ministrów Spraw Zagranicznych ustaliła parę zasadniczych kwestii dotyczących traktatu pokojowego z byłymi satelitami osi. Ustalono ogólną sumę odszkodowań Bułgarii i Włoch.

Postanowiono zdemilitaryzować granicę bułgarską; granica z Grecją pozostanie niezmieniona.

Amerykański minister Byrnes oświadczył na konferencji prasowej, iż oczekuje zakończenia obrad Czterech Ministrów nad kwestią traktatów pokojowych z byłym satelitami osi w tym tygodniu.

Następnie Rada Czterech Ministrów przejdzie do omówienia sprawy niemieckiej.

W PERSJI WOJNA DOMOWA?

LONDYN 4. 12. (BBC). Z Teherana [illegible] dżanu wojska centralne.

LONDYN 4. 12. (Reuter). — Rząd azerbejdżański na skutek decyzji rządu centralnego nakazał rozdać broń oraz wezwał lud do walki.

20 KM OD DAIREN

NANKIN (SAP). Wojska narodowe podobno zajęły już Dairen, jak donosi depesza gazety „Takang Pao" w Pekinie. Gazeta zaznacza, jednak, że główne siły wojsk narodowych znajdują się w odległości 20 kilometrów od Dairenu (w pobliżu Portu Arthura).

Rzecznik komunistów w Nankinie zapewnił raz jeszcze, że wojska komunistyczne nigdy nie zajmowały Dairenu i znajdują się w pobliżu tego miasta.

Brytyjsko-amerykańskie porozumienie w sprawie połączenia stref okupacyjnych

LONDYN, 4. 12. (BBC) W Nowym Jorku ogłoszono równocześnie tekst porozumienia gospodarczego w sprawie połączenia brytyjskiej i amerykańskiej strefy okupacyjnej. W związku z tym przemawiali minister Byrnes, oraz Bevin.

Minister Bevin oświadczył, iż nie leży w interesach obu rządów, aby porozumienie to było skierowane przeciwko któremukolwiek z państw trzecich.

Minister nie wątpi, iż strefy przyłączą się do tego porozumienia.

Tekst porozumienia obejmuje cztery zasadnicze punkty. Po pierwsze fuzja obu stref wchodzi w życie z dniem 1-go stycznia i ma na celu gospodarcze ujednolicenie obu stref.

Po drugie stworzona zostaje wspólna organizacja eksportu i importu.

Po trzecie racja żywnościowa zostaje ujednostajniona do przeciętnej wysokości 1500 kalorii na głowę, przy czym przewiduje się podniesienie tej racji do 1800 kalorii.

Po czwarte oba rządy, — amerykański i angielski będą ponosić w równym stopniu koszty okupacji.

MONTGOMERY W ATENACH

ATENY 4. 12. (Reuter). — W czasie swego pobytu w Atenach generał Montgomery konferował z królem greckim oraz b. regentem Damaskinosem. Przypuszcza się, że rozmowy te miały na celu reorganizację rządu w Grecji.

Zeznania świadków w procesie NSZ

WARSZAWA 4. 12. W 9-tym dniu procesu przeciwko czołowym działaczom NSZ przesłuchiwano świadków. Na wstępie przewodniczący oświadczył, iż Sąd przyjął wniosek obrońcy oskarżonej Bronlewskiej o powołanie świadka Gładyszewskiej.

Wnioski innych obrońców odrzucono.

Jako pierwszy zeznawał świadek Simonowicz. Przedstawił on strukturę organizacji NSZ oraz jej powiązania z tak zwaną radą polską. Stwierdził on, że przyjazd do Polski Mikołajczyka stanowił punkt zwrotny w działalności. W toku swoich zeznań omawiał swoje kontakty z poszczególnymi działaczami. W zeznaniach usiłował odciążyć oskarżonego Sol [illegible]

Konferencja socjalistyczna w Pradze

WARSZAWA, 4. 12. (SAP). W dniach 7 b. m. w Pradze odbędzie się konferencja partii socjalistycznych Europy Środkowej i Wschodniej. Na konferencji obecni będą przedstawiciele Polski, Austii, Bugarii, Czechosłowacji, Rumunii i Węgier.

Z ramienia PPS w konferencji udział wezmą sekretarz Generalny PPS tow. minister Cyrankiewicz, sekretarz generalny KCZZ tow. Rusinek, tow. minister Bobrowski, redaktor naczelny SAP-a tow. Praga i przedstawiciel Wydziału Zagranicznego CKW PPS tow. Borowska.

KONFERENCJA INDYJSKA

LONDYN 4. 12 (BBC). Indyjska delegacja przybyła we czwartek do Londynu. Bezpośrednio po przybyciu odbyła się rozmowa wicekróla Indii z premierem Atlee i ministrami Lorenzem i Aleksanderm. Następnie premier Atlee konferował z premierem rządu indyjskiego Pandit Nehru. Zaś minister Lorenz z przewodniczącym Ligi muzułmańskiej Ginah. W godzinach wieczornych lord Wawel został przyjęty przez króla angielskiego.

PROCES SZPIEGOWSKI W BAZYLEI

BERNO, 4. 12. (PAP). W Bazylei toczy się częściowo przy drzwiach zamkniętych proces przeciwko b.-oficerowi policji Bazylei, który jednocześnie pozostawał na służbie gestapo, Boeswaldowi, oraz jego trzem wspólnikom. Wykorzystał on swoje stanowisko w policji dla dostarczania informacji Niemcom i zamierzał przy pomocy swoich wspólników wydać armii niemieckiej tajne dokumenty szwajcarskie. Boeswald jest Niemcem, naturalizowanym w Szwajcarii.

Prokurator zażądał dla oskarżonego kary w wysokości 18 lat ciężkich robót.

Złączeni w jednolitym froncie

Obrady krakowskiego aktywu partii robotniczych

W dniu wczorajszym odbyła się w sali Miejskiej Rady Narodowej wspólna konferencja aktywów Polskiej Partii Socjalistycznej i Polskiej Partii Robotniczej, poświęcona sprawie umowy zawartej między obydwoma partiami robotniczymi.

Przy szczelnie wypełnionej sali obrady zagaił woj. krakowski tow. dr. Kazimierz Pasenkiewicz, witając przybyłych i powołując do prezydium tow. dr. B. Drobnera i I sekr. WK PPS tow. Józefa Machno, oraz I sekr. KW PPR — tow. Strzeleckiego, tow. Łapota i tow. wicewoj. Kuleszę.

Następnie do zebranych przemówili kolejno: w imieniu PPS — przew. WK tow. dr. Drobner i w imieniu PPR — I sekr. KW tow. Ryszard Strzelecki, — którzy w dłuższych referatach przedstawili znaczenie umowy dla umocnienia jednolitego frontu polskiej klasy robotniczej i uzyskania koniecznej jedności w działaniu, zwłaszcza w zbliżającym się okresie walki przedwyborczej (w nr. jutrzejszym podamy fragmenty tych przemówień).

Po referatach tow. J. Machno odczytał tekst rezolucji, analogiczny do rezolucji uchwalonej na konferencji aktywów warszawskich. Rezolucja, której tekst podajemy poniżej, została uchwalona jednogłośnie, przy entuzjazmie zebranych.

„Zebrani witają z radością umowę o jednolitym froncie PPS i PPR, otwierającą okres ściślejszej współpracy i trwałego współdziałania obu partii robotniczych — jako zapowiedź całkowitego zwycięstwa nad wrogami Polski Ludowej. Umowa o jedności działania PPS i PPR kładzie kres rachubom mikołajczykowskiej reakcji na zakłócenie wewnętrzne obozu demokratycznego i złamanie jego kręgosłupa — jednolitego frontu robotniczego. Nie ma siły, która by mogła stawić czoło zjednoczonej klasie robotniczej i pozbawić ją wielkich zdobyczy demokracji ludowej. Umowa o jednolitym froncie spotęguje siły całego obozu demokratycznego w kampanii wyborczej do sejmu i wzmocni sojusz robotników i chłopów.

Zebrani wzywają PPR-owców i PPS-owców w Krakowie i w całym kraju do nieugiętej realizacji zasad umowy o jedności działania i współpracy obu bratnich partii i do wzmożenia czujności wobec wrogów robotniczej jedności. Zebrani postanawiają przeprowadzić na wszystkich szczeblach obu partii, na kołach partyjnych, komitetach dzielnicowych wspólne zebrania i narady aktywu dla omówienia sprawy wcielenia w życie zasad umowy o jednolitym froncie i rozwinięcia szerokiej kampanii wyborczej. — Zwarci w szeregach jednolitego frontu robotniczego, zjednoczeni z całym ludem pod sztandarami bloku demokratycznego budowniczych Nowej Polski, odniesiemy w wyborach rozstrzygające zwycięstwo".

Konferencję zakończono odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru" i „Międzynarodówki". (s).

Bilans osiągnięć ruchu zawodowego

Plenarne zebranie KCZZ

WARSZAWA, 4. 12. W poniedziałek 2 grudnia b. r. w Domu Kultury Zw. Zaw. Pracowników Przemysłu Budowlanego rozpoczęły się trzydniowe obrady Plenum KCZZ, przy udziale stałych członków KCZZ, wybranych przez Kongres, oraz przewodniczących i sekretarzy generalnych CKZZ i Zarządów Głównych Zw. Zaw.

Obradom przewodniczy tow. poseł Witaszewski, przewodniczący KCZZ. W Prezydium zasiadają tow. tow.: min. Kuryłowicz — I. wiceprzewodniczący KCZZ, poseł Rusinek — sekr. gen. KCZZ, poseł Motyka — sekr. KCZZ, poseł Sokorski — sekr. KCZZ, poseł Gajewski — skarbnik KCZZ, oraz tow. tow.: Barski, Kwiatkowski i Czerwiński. W obradach wziął także udział tow. wiceminister skarbu — mgr Dietrich, jako przedstawiciel Rządu R. P.

OKRES WYJĄTKOWY

Zagaił obardy tow. poseł Witaszewski który w przemówieniu swym podkreślił, że Plenum KCZZ zbiera się dziś, w momencie wyjątkowym: w przededniu wyborów i w chwili zawarcia układu pomiędzy PPS i PPR.

Przed ruchem zawodowym stoją olbrzymie zadania. Ruch zawodowy musi wziąć i bierze udział w rozwiązaniu trudności aprowizacyjnych państwa, w odbudowie, zagospodarowaniu i scaleniu z ziemiami starymi Ziem Odzyskanych. Realizacja tych postulatów przyczyni się do wzmocnienia obozu demokratycznego w okresie wyborów.

MOWA TOW. WICEMIN. DIETRICHA

Następnie zabrał głos tow. wicemin. Dietrich, który powitał w imieniu Rządu Plenum KCZZ. W krótkim, doskonałym retrospektywnie spojrzeniu na problemy geopolityczne Polski, tow. wicemin. Dietrich uwypuklił różnicę ogólnej struktury gospodarczej politycznej i psychicznej, jakie istniały w Polsce piastowskiej i jakie później — wskutek błędnej polityki zwróconej ku wschodowi — wytworzyły się w Polsce nowoczesnej.

Żaden z krajów nie uległ tak poważnym zmianom, jak Polska. Nastąpiło nie tylko przesunięcie granic na zachód, przemiana w państwo przemysłowe i morskie, lecz także rozwija się w Polsce nowy typ Polaka. Polska przygotowuje nowe kadry rzemieślnicze, nowe kadry budowniczych, zdolnych odbudować swoją Ojczyznę. Są to ludzie nowi, natchnieni nowymi ideałami. Ci ludzie stać się muszą aktywem społeczny mnarodu. W KCZZ — wyrazicielu świata pracy — widzi Rząd aktyw społeczny, prowadzący Polskę ku szczęśliwszej przyszłości — zakończył swe powitanie tow. min. Dietrich.

SPRAWOZDANIE

Z kolei tow. Witaszewski złożył sprawozdanie za ubiegły okres, omawiając ostatnie osiągnięcia ruchu zawodowego. Ruch zawodowy ma już za sobą najtrudniejsze prace. Zdołał zorganizować w swych szeregach przeszło 2 miliony członków.

Kończąc swoje przemówienie, tow. Witaszewski wysunął hasło, aby na 1-go maja 1947 r. zorganizować w zjednoczonym ruchu zawodowym 2,5 miliona członków, przy czym — jeśli chodzi o polityczną strukturę ruchu zawodowego — mówca zdecydowanie przeciwstawił się wszelkim próbom podporządkowania Zw. Zaw. partiom politycznym.

Bezpartyjność ruchu zawodowego jest jego największą siłą. Ci, którzy będą się temu przeciwstawiać, traktowani będą jako rozbijacze klasy robotniczej.

Nadchodząca walka wyborcza musi iść pod hasłem utrwalenia zdobyczy ludu pracującego. Ruch zawodowy przechylił szalę zwycięstwa na stronę bloku demokratycznego. Walką i pracą utrwalimy zdobycze polskiego świata pracy.

W uzupełnieniu sprawozdania tow. Witaszewskiego — sprawozdanie finansowe złożył skarbnik KCZZ, tow. poseł Gajewski.

Następnie dłuższy referat p. t. „Sytuacja gospodarcza a postulaty świata pracy" wygłosił sekretarz generalny KCZZ, tow. poseł Kazimeirz Rusinek.

Z kolei obszerny referat p. t. „Związki zawodowe a wybory" wygłosił sekretarz KCZZ — tow. poseł Sokorski, przypominając historię obecnego stanowiska KCZZ w sprawie wyborów.

Po czym referat o Trzyletnim Planie Gospodarczym wygłosił tow. Hoffman, kierownik Wydziału Ekonomicznego KCZZ.

SWIAT SIĘ KRĘCI...

NAJPOTĘŻNIEJSZA TURBINA

Zakłady im. Stalina w Leningradzie wykonały dla odbudowującego się Dnieprostroju najpotężniejszą w Europie turbinę wodną, mogącą rozwinąć moc 102 tysięcy koni mechanicznych. Dnieprostroj będzie zaopatrzony w sześć takich turbin.

KOMEDIA DENAZYFIKACYJNA

Jak podaje dziennik „Freiheit" były Gruppenfuehrer SS Schluster został z polecenia władz brytyjskich przewieziony samolotem wraz z całą rodziną z Berlina do Duesseldorfu, gdzie objął ważne stanowisko w przemyśle.

WALKA ZE SZCZURAMI W PARYŻU

W poniedziałek rozpoczęła się na Place Maubert, w dzielnicy Paryża położonej na lewym brzegu Sekwany, energiczne tępienie szczurów.

Plaga szczurów opanowała Paryż. — Ostatnio zdarzyły się wypadki pogryzienia przez zgłodniałe szczury niemowląt, starców i inwalidów.

W tępieniu szczurów bierze udział specjalnie wyszkolony personel, uzbrojony w nowoczesny sprzęt. Ludność została wezwana do współudziału w walce na terenie swych mieszkań przy pomocy wszelkich dostępnych jej środków.

„AKCJE" POLICJI FRANCO

Służba hiszpańskiego ruchu oporu donosi o specjalnym komunikacie z Barcelony, że szef tamtejszej brygady policyjnej Orniela w porozumieniu z II oddziałem rozpoczął rekrutację osobników, którzy mają za zadanie przedostać się do francuskiej strefy okupacyjnej w celu dokonywania sabotaży oraz rozwinięcia propagandy, zmierzającej do poderwania prestiżu państwa okupacyjnego.

PRZED ZAKOŃCZENIEM PRAC UNRRA

LONDYN, 4. 12. (PAP). Na jednym z ostatnich posiedzeń Izby Gmin poseł partii pracy Werby oskarżył rząd brytyjski o to, że pomaga on rządowi Stanów Zjednoczonych w jego „grze aprowizacyjno-politycznej".

W toku dyskusji nad kwestią zakończenia pracy UNRRA Werby oświadczył, że Wielka Brytania nie dysponuje żywnością do prowadzenia takiej gry, podczas gdy Stany Zjednoczone mogą uprawiać grę aprowizacyjno-polityczną na wielką skalę. Stany Zjednoczone — wywodził mówca — odrzuciły zasadę solidarności międzynarodowej i zamiast tego przeszły do konkurencji politycznej, wykorzystując w tym celu podział żywności między ulubionymi klientami.

NIEMCY ODDAJĄ MIENIE ŻYDOWSKIE

Wszyscy Niemcy, którzy w czasach hitlerowskich dzielili się mieniem żydowskim lub wzięli je „na przechowanie" mają obecnie obowiązek zwrócić posiadane meble, przedmioty i odzież do gminy żydowskiej w Berlinie.

Przedmioty te mają być przekazane potrzebującym pomocy uchodźcom żydowskim.

W TROSCE O „BIEDNYCH" NIEMCÓW

BERLIN, 4. 12. (PAP). Jak donoszą z Frankfurtu, amerykańska armia okupacyjna postanowiła zrzec się 25 proc. użytkowanych przez siebie aparatów telefonicznych po to, by oddać je Niemcom.

Poprzednio ogłoszono w Berlinie, że celem przyjścia z pomocą ludności niemieckiej armia zwolni w Berlinie część zajmowanych przez siebie domów, by przekazać je Niemcom do użytkowania.

Dwór walczy

Śladami obszarników i kapitalistów

Historia Polski nie notuje takich spięć walki klasowej, w przebiegu których [illegible] uciskane rozprawiałyby się ze [illegible] przeciwnikami w sposób rewolucyjny ze wszystkimi konsekwencjami tej formy wystąpień.

BILANS WALK KLASOWYCH

Być może kryła się w tego rodzaju postawie słabość tych klas i warstw społecznych, które podejmowały walkę o rewolucyjne przemiany, poczynając [illegible] okresu poprzedzającego uchwalenie Konstytucji 3 Maja. Bezsporny przy tym jednak jest fakt, *że bezpośrednia walka klasowa połączona z fizycznym wyniszczeniem przeciwnika nie miała w Polsce zorganizowanych form działania.*

Jeżeli robotnicy i chłopi polscy rzadziej nie podejmowali tego rodzaju wystąpień — ich przeciwnicy, posiadając w swych rękach aparat władzy albo dysponując nim pośrednio — chętnie posługiwali się karabinem żandarma carskiego czy granatowego policjanta, więzieniem czy obozem koncentracyjnym.

Gdybyśmy zliczyli tych wszystkich, którzy ponieśli śmierć po obu stronach barykady w walce dyktowanej interesem klasowym, to tego rodzaju spis wykazał niewspółmiernie większą ilość trupów robotników i chłopów.

DLACZEGO BEZKRWAWA REWOLUCJA?

Ze wszystkich przymiotów, jakimi określa się przemiany ustrojowe w Polsce po drugiej wojnie światowej najbardziej typowe jest określenie: bezkrwawa rewolucja. Bezkrwawa — to znaczy, że chłop wyrównywuje z dworem swoje wiekowe krzywdy nie drogą fizycznej walki z obszarnikiem ,ale mocą praworządnego aktu państwowego, dokonującego wydziedziczenia i nakazującego podział pańskiej ziemi. Bezkrwawa — to znaczyło dla robotnika zabezpieczenie fabryki i możliwie najszybsze uruchomienie jej bez oglądania się na dotychczasowy tytuł własności.

Bezkrwawa rewolucja — to jednocześnie znaczy, że byli obszarnicy i fabrykańci żyją między nami, działają, posiadają te uprawnienia i możliwości, jakimi dysponują wszyscy obywatele państwa.

ŚLADAMI POSIADACZY

Byli fabrykanci polscy w stosunkowo dużej ilości pozostali w nowym aparacie przemysłowym państwa jako fachowcy, lub są właścicielami tych zakładów pracy, które nie podlegają ustawowej nacjonalizacji. Ogromna ich większość czeka na pewno na sprzyjające okoliczności polityczne, na ów przysłowiowy cud, który pozwoli im wrócić do przedwojennego poziomu życia. Na razie radzą, dyskutują, gubiąc się w przypuszczeniach, która skolei trudność gospodarcza państwa przekształci się w decydujący krach. Powodzi im się oczywiście dobrze, dlatego wolą swoje zgryzoty rozpamiętywać w barach dobrze zaopatrzonych w potrawy i napoje.

Losy byłych obszarników są nieco odmienne. Jeżeli któremuś z nich udało się przechować oszczędności w złocie czy w „walucie" chętnie otwierają t. zw. lokal. Można dziś dość łatwo zliczyć kawiarnie czy bary prowadzone w Warszawie, Łodzi, Gdańsku, Wrocławiu i Sopotach przez rozparcelowanych obszarników.

Tylko część byłych posiadaczy ziemskich uczciwie przystąpiła do pracy w biurach lub jako fachowi rolnicy na Ziemiach Odzyskanych.

NARZUCONE FORMY WALKI

Czy zdeklasowani obszarnicy zrzekli się swych uprzywilejowanych pozycji z okresu przedwojennego? Komu okoliczności pozwoliły poznać bliżej to zagadnienie, ten musi stwierdzić kategorycznie, że nie! Reforma rolna stała się dla tych wszystkich, którzy byli związani z dworem i zachowali zdolność „noszenia broni" — hasłem bojowym. Personalia wielu oskarżonych w procesach band dokonujących w Polsce rozbojów — wskazują, że *dwór walczy.*

Walczy oczywiście starymi metodami, podejmuje hasła pseudo patriotyczne, bałamusi i strzela z za węgła.

(A. P.)

Kongres Oświatowy P. P. S.

W dniach od 8 do 10 grudnia rb. odbędzie się w Warszawie w sali „Roma" Oświatowy Kongres PPS z programem następującym:

I-szy DZIEŃ (8 GRUDNIA 1946 r.) godz. 8—10.30: a) Otwarcie Kongresu — tow. Robert Fröhlich, przewodniczący Rady Oświatowej PPS, b) Powołanie Prezydium Kongresu, c) Przemówienia powitalne partii politycznych; godz. 10.30 — 12: Referat polityczny tow. Edwarda Osóbki Morawskiego, przewodniczącego CKW PPS; godz. 12—12.45: Referat „Problemy oświatowo - kulturalne PPS" — tow. Robert Fröhlich; godz. 12.45—13.35: Referat „Reforma szkolna" tow. dr. Teofil Wojeński; godz. 13.35 — 15: dyskusja; godz. 18-ta: Akademia ku uczczeniu pamięci Towarzyszy Nauczycieli.

II-gi DZIEŃ ZJAZDU (9 GRUDNIA 1946 r.). Godz. 9—10: Postawa działacza oświatowego socjalisty wobec dzisiejszej rzeczywistości — tow. Stanisław Świdwański; godz. 10—11: Sytuacja materialna nauczyciela — tow. W. Tułodziecki; godz. 11—12: Dyskusja; godz. 12—13: Współdziałanie nauczycieli PPS z organizacjami społeczno-wychowawczymi — tow. Wł. Żelazko; godz. 13—14: Rada Oświatowo-kulturalna, jej rola i zadania — tow. K. Wojciechowski; godz. 14—15: Dyskusja i przyjęcie rezolucji.

III-ci DZIEŃ ZJAZDU (10 GRUDNIA 1946 r.). Godz. 9-ta: Organizacja walki z alkoholizmem — tow. red. Jan Szymański: Rola nauczyciela w walce z alkoholizmem — tow. Wł. Weyhert - Szumanowska. Dyskusja.

Uczestnicy Kongresu przyjeżdżający bądź grupami, bądź też indywidualnie — zasięgają informacji na dworcach u dyżurujących informatorów. Informatorzy ci, noszący opaskę na lewym ramieniu z napisem OM TUR będą uczestników kierowali do punktów noclegowych.

Przyjeżdżającymi innymi środkami lokomocji, zgłaszają się w biurze zjazdowym, Al. Róż (boczna Alei Stalina) w domu Zarządu Głównego TUR.

Przyjazd zamiejscowych winien nastąpić dnia 7 grudnia br.

ODZNACZENIE ZASŁUŻONYCH GÓRNIKÓW

Dnia 4 grudnia, w dniu święta patronki górników św. Barbary, około 200 przodujących górników otrzyma Krzyże Zasługi.

Odznaczenia otrzymają również pracownicy przedsiębiorstwa transportowego Gdańsk—Wrzeszcz, którzy w przeciągu 16-tu miesięcy pracy załadowali na okręty 5 milionów ton węgla.

PRZEBUDOWA POLSKIEJ WSI

Przy Stowarzyszeniu Architektów R. P. powstała oddzielna sekcja dla spraw budownictwa wiejskiego. Zadaniem sekcji jest opracowywanie planów i projektów odbudowy i przebudowy wsi polskiej, oraz wykorzystanie w tej dziedzinie budownictwa krajowych sił technicznych.

PODZIĘKOWANIE DLA MILICJI

W Drewnicy koło Pruszcza nieznani sprawcy dokonali napadu rabunkowego na obywatela szwajcarskiego Waltera Wikoelmana. Dzięki szybkiej interwencji M. O. mienie napadniętego zostało uratowane, bandytów jednak nie udało się schwytać. Poseł Szwajcarii w Warszawie przesłał na ręce komendanta posterunku M. O. w Drewnicy specjalne podziękowanie.

Opieka nad rezerwatami przyrody

Specjalna Komisja — wydelegowana przez Min. Leśnictwa przeprowadza inspekcje terenów i miejscowości, na których znajdują się zabytki przyrody.

Punktów takich mamy na terenie kraju 7400. Komisja dotychczas zbudowała dotychczas 3542.

Zabytki przyrody zostały zupełnie zniszczone w 430 punktach.

Z ogólnej liczby rezerwatów, znajdujących się na terenie naszego kraju w ilości 650 zbadano 527. Komisja stwierdziła, że zniszczeniu częściowemu lub całkowitemu uległo 346 rezerwatów.

Oprócz tego komisja po zapoznaniu się z warunkami terenowymi postanowiła zwiększyć opiekę nad Parkami Narodowymi, znajdującymi się na terenie naszego kraju w liczbie 6.

6.000 nauczycieli opuściło posady
Obrady Woj. R. N. w Bydgoszczy

W Bydgoszczy odbyło się plenarne posiedzenie WRN, które rozpoczęło się odczytaniem list komisji obwodowych. — Imieniem Komisji Oświatowych przemawiał ob. Jastrzębski, przedstawiając katastrofalny stan szkolnictwa i stały odpływ sił fachowych. W ostatnich miesiącach 6000 nauczycieli opuściło posady. Są powiaty, w których cyfra dzieci nieuczęszczających do szkół dochodzi do tysiąca. Aby zapobiec analfabetyzmowi, Woj. Kom. Ośw. powzięła cały szereg uchwał omawiających: 1) brak nauczycieli, brak środków finansowych na dokształcanie, przeznaczenie pewnych funduszów dla Tow. Burs i Stypendiów, 2) brak opału.

Obecnie wskutek braku opału Grudziądz przerwał naukę. Toruń ma opału zaledwie na kilka tygodni.

Przy omawianiu problemu spółdzielczości stwierdzono, że sektor spółdzielczy na terenie woj. Pomorskiego, przystępuje do rozbudowy zakładów wytwórczych, przetwórczych i zakładania nowych sklepów.

Konferencja socjalistów-samorządowców

30 listopada b. r. odbyła się pod przewodnictwem kierownika Centralnego Wydziału Samorządowo-Parlamentarnego — tow. Stanisława Grossa, kolejne posiedzenie sekcji samorządowej przy licznym udziale wybitnych socjalistycznych działaczy na odcinku samorządu terytorialnego.

Obszerny referat p. t. „Podstawowe tezy terytorialnego samorządu" wygłosił Stefan Zbrożyna. Referent określił szeroko pojęty samorząd obywateli jako jedną z podstawowych zasad ustroju Polski Ludowej. Zadaniem samorządu jest wykonywanie zadań administracji publicznej, oraz zaspokajanie potrzeb obywateli. Tylko szeroka rozbudowa samorządu zapobiec może niebezpieczeństwu biurokracji, która jest groźnym wrogiem demokratycznych rządów. Warunkiem spełnienia zadań, ciążących na samorządzie, jest zapewnienie mu odpowiednich źródeł dochodowych, wśród których znaleźć się winny również i przedsiębiorstwa zarobkowe. Rzeczą konieczną jest rozgraniczenie kompetencji pomiędzy organami administracji rządowej a samorządem terytorialnym, aby nie było szkodliwego dublowania funkcji.

Warunkiem sprawnej pracy samorządu jest uproszczenie zasad jego działalności i ograniczenie liczby instancji. Samorząd winien być nadzorowany przez hierarchicznie wyższe jednostki samorządowe, a nie przez organy centralnej władzy państwowej w zakresie zadań, przekraczających zasięg lokalny.

Sprawnie funkcjonujący samorząd zapewni najlepsze i najtańsze zaspokojenie potrzeb ludności, a zarazem stanie się najlepszą szkołą obywatelską i najpewniejszym środkiem zespolenia obywatela z demokratycznym państwem.

Po kilkugodzinnej ożywionej dyskusji zebrani postanowili wyłonić komisję spraw bieżących dla stałej współpracy z Wydziałem Samorządowo-Parlamentarnym CKW. Zadaniem komisji będzie ponadto opracowanie poszczególnych problemów, poruszonych w dyskusji generalnej i przedstawienie ich kolejnym zebraniom Sekcji.

Oblicze polskich wyższych uczelni

Na dzień 14 i 15 bm. zostanie zwołana przez Radę Szkół wyższych przy Prezydium Rady Ministrów ogólnokrajowa konferencja rektorów i profesorów szkół wyższych.

Udział w konferencji wezmą rektorzy wszystkich wyższych uczelni polskich, delegaci senatów akademickich oraz specjalnie zaproszeni najwybitniejsi przedstawiciele nauki polskiej i Akademii Umiejętności.

Przed konferencją dn. 12 bm. zbierze się plenum Rady Szkół Wyższych, oraz poszczególne sekcje.

Na sekcji studiów ekonomiczno-handlowych prezes Banku Gospodarstwa Krajowego, prof. dr E. Lipiński wygłosi odczyt na temat zagadnienia reorganizacji studiów handlowo-ekonomicznych, a na sekcji studiów technicznych prof. dr J. Zawadzki będzie omawiał organizację studiów technicznych.

P. K. S. mówi

Potoczą się koła na polskich drogach

Dyrekcja Okręgowa PKS mieści się przy ul. Reymonta. Postanowiłem tam iść, bo jeżdżąc często do Katowic klnę szpetnie na ścisk w autobusach.

Bardzo mnie to zaciekawiło, co też te „Pekaesy" powiedzą.

ZACZĘŁO SIĘ SKROMNIE, ALE...

Kędym szedł do „autobusiarzy", żeby się dowiedzieć jak im się kółka życia kręcą, posłano mnie do wicedyrektora ob. Abrzykowskiego.

Zastałem go jak właśnie głowił się z inż. Hankiewiczem nad tym, jak wytrzasnąć jakąś tam część do autobusu, który koniecznie trzeba uruchomić, a takiej części jak na złość w całym Krakowie nie ma.

Przerwali jednak swe rozważania i zaczęli opowiadać.

Krakowski PKS zaczął od trzech samochodów, a dziś z pomocą UNRRY i upartych mechaników toczy się po drogach okręgu krakowskiego codziennie [illegible].

PKS ma już 3 stacje obsługi w Zakopanem, Nowym Sączu i Tarnowie.

Te stacje wykonywują małe naprawy i są punktami zaopatrzenia w materiały pędne.

Większe zaś remonty robi się w warsztatach na Mogilskiej, gdzie obecnie buduje się również hamownia.

W TROSCE O SPRAWNOŚĆ

Do biura wchodzi inż. Grudzieński. — Opowiada, że PKS ma o 200% samochodów za mało, że np. na linii Katowice trzeba minimum 100 przejazdów dziennie, by zapewnić tam dostateczną wygodę, że cały szereg samochodów ciężarowych przebudowuje się na autobusy i że z Anglii przyszło 100 podwóz autobusowych z motorami, które po wbudowaniu karoserii już w lutym zaczną się pokazywać na liniach.

Lada dzień PKS dostanie samochody zakupione z demobilu we Francji i Holandii, które zaczną kursować po polskich szosach.

Może zobaczymy naszą bazę na Kamiennej? — pada propozycja.

Z WIZYTĄ NA POSTOJU

Świetnie! Sładamy do samochodu skacząc żwawo po krakowskim bruku dobijamy na Kamienną.

Duży plac, szereg wozów, jedne się myje, drugie czekają na mały remont, inne znowu dopiero powróciły z trasy.

Baza na ul. Kamiennej jest jeszcze w stadium urządzania.

Mieszka tam jeszcze kącikiem Monopol Spirytusowy i jakiś ślusarz, czy kowal.

Dyspozytor ruchu przyjmuje właśnie samochód z Jeleniej Góry, który będzie tu nocował, by jutro rano zabrawszy pasażerów pojechać znów w drogę. — Szofer oddaje swój rozkaz jazdy, na którym wpisują mu godzinę przybycia i każdy litr wydanej benzyny.

Następnie idzie do hoteliku na górę, gdzie czeka na niego łóżko zasłane świeżym prześcieradłem.

Inż. Hankiewicz opowiada mi o trudnościach, jakie PKS ma z materiałami pędnymi. Dlatego też ma powstać przy katowickiej Szkole Technicznej oddział doświadczalny badań nad paliwem zastępczym.

WSPÓŁPRACA I SOLIDARNOŚĆ

W PKS pracuje obecnie 132 pracowników umysłowych i 301 fizycznych. Rada Zakładowa jak mnie informował tow. w. przew. podzielono jest na kilka sekcji przydziałową, wczasową i im prezową.

Pracuje ona zgodnie z kierownictwem.

Po ostatnim przykrym wypadku zabicia kierowcy postanowiono stworzyć doraźny fundusz zapomogowy dla rodziny towarzysza, który to fundusz powstaje z dobrowolnej 1% składki od poborów.

Stołówka tania i dobra wydaje śniadania i obiady.

Na św. Mikołaja PKS urządza atrakcyjny wieczór dla dzieci pracowników.

Odjeżdżając miałem przed oczami wizję pięknych, nowych autobusów PKS, które niedługo będą sunęły po naszych szosach. *Rek.*

MARTIN PARSLOW OPUŚCIŁ KRAKÓW

(o. d.) W dniu 2. XII. b. r. w godzinach wieczornych opuścił Kraków Przewodniczący Szwedzkiej Państwowej Komisji dla uchodźców, który roztaczał niezwykle troskliwą opiekę nad oficerami [illegible] przewiezionych po oswobodzeniu do Szwecji.

Pan Perslow w ciągu dwudniowego pobytu w Krakowie [illegible] zapoznał się szczegółowo z zabytkami naszego miasta, oraz zwiedził kopalnię soli w Wieliczce.

P. Perslowa przyjmował im. tow. wojewody nacz. Wydziału Opieki Społecznej mgr. Małkowski, a oprowadzali go po Krakowie p. Teresa Lasocka-Estreicherowa i dr. W. Dobrowolski.

NOWY ZARZĄD TOW. MIŁOŚNIKÓW KSIĄŻKI

(o. d.) Na walnym zebraniu Tow. Miłośników Książki wybrano następujący zarząd: Prezes K. Witkiewicz, wiceprezes A. Banach, sekr. A. Młodzianowski, skarbnik inż. J. Doliński, bibliotekarka H. Lipska, przew. kom. rew. prof. Z. Klemensiewicz, czł. prof. Figna, oraz dr W. Pociecha.

POSIEDZENIE W WOJ. URZĘDZIE W. F.

(Bg). D nia 3 grudnia br. o godz. 17-tej w lokalu krakowskiego okręgu Zw. Piłki Nożnej odbyło się plenarne posiedzenie Woj. Rady Wychowania Fizycznego i Przysposobienia wojskowego.

W programie zebrania było odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia, sprawozdanie Prezydium Woj. Rady. Referat Dyrektora Woj. Urzędu Wychowania Fizycznego i PW, referat ob. Polerkowej i cooreferat dr. Sidorowicza.

Muzeum Ziemi Sądeckiej

(o. d.) Konserwator krakowski po uzyskaniu zgody Naczelnej Dyrekcji Muzeów i Ochrony Zabytków dokonał przekazania całości zbiorów uratowanych przed grabieżą niemiecką, a należących do Muzeum Ziemi Sądeckiej, Zarządowi Miejskiemu w Nowym Sączu.

Muzeum Ziemi Sądeckiej, którego tradycje sięgają do r. 1902, zostało pomieszczone w roku 1938 na Zamku w Nowym Sączu.

W skład jego bogatych zbiorów wchodziły przedmioty z zakresu historii sztuki ludowej, strojów regionalnych, oraz mebli. Z chwilą wybuchu wojny udało się część eksponatów ukryć, większą z nich ilość przechowywał ob. Szka[illegible].

W roku 1945 Zamek został wysadzony w powietrze, a wraz z nim zginęła ta część zbiorów, której ukryć nie udało się.

Już w maju 1945 r. przystąpiono w Nowym Sączu do gromadzenia na nowo zbiorów w budynku pofranciszkańskim. Pomoc finansowa, jakiej udziela Muzeum, Dyrekcja Muzeów i Ochrony Zabytków, pozwala w chwili obecnej na powiększenie zbiorów szczególnie z zakresu sztuki ludowej.

„NOWE OBLICZE ŚWIATA"

(Bg) Dzisiaj, dnia 4 grudnia br. o godzinie 19-tej w sali wykładowej Instytutu Geograficznego przy Uniwersytecie Jagiellońskim (Grodzka 64) mgr. K. Gromek wygłosi prelekcję o Islandii pt. „Nowe oblicze świata".

Budujemy nową drogę

(o. d.) Celem przygotowania planów i projektów dla dalszej przebudowy dróg na terenie Województwa krakowskiego, utworzono brygadę pomiarową, która obecnie opracowuje trasę dla przebudowy drogi Nowy Targ — Czorsztyn — Szczawnica.

Będzie to miało kolosalne znaczenie dla podniesienia ruchu turystycznego na Podhalu, a tym samym da możność ludności tamtejszej polepszenia warunków bytu.

Okolice Pienin są ogromnie nieurodzajne i miejscowi chłopi żyją przeważnie z przemysłu chałupniczego, a w miesiącach letnich z wynajmowania mieszkań letnikom.

Obecnie stan dróg uniemożliwiał często dojazd do niektórych okolic, wobec czego ludność miejscowa znajdowała się nieraz w beznadziejnej sytuacji.

P. C. K. z trudem organizował pomoc dla dzieci z okolic Szczawnicy, dostarczając im mleko w puszkach, mydło, grzebienie.

Dlatego też zapoczątkowanie prac przy przebudowanie tej drogi jest wielkim wydarzeniem dla południowych powiatów Woj. krakowskiego.

Na międzynarodowy festival

(Bg). W niedzielę 20 grudnia odbyło się zebranie Zarządu Polskiego Wydawnictwa Muzyki Współczesnej z udziałem licznych członków Towarzystwa przybyłych z poza Krakowa.

Na zebraniu tym wyłoniono jury krajowe na międzynarodowy festival, który odbędzie się w Kopenhadze. W skład jury wchodzą rektor Drzewiecki, dyr. Fitelberg, dyr. Ochlewski, prof. Hoffmann, Eugenia Umińska, dr. Łobaczewska, dyr. Wilczak. Posiedzenie jury odbędzie się między 15 a 20 bm.

Poza tym na zebraniu omawiane były sprawy w związku z wznowieniem działalności Towarzystwa uruchomieniem oddziałów Towarzystwa w Katowicach, Warszawie, Łodzi, Poznaniu i Sopotach, organizowaniem koncertów i odczytów muzycznych.

JÓZEF GARDECKI (10)

Było nas trzech

Liczyliśmy:
— Prima.
— Zasłona długa.
— Prima.
— Zasłona krótka.
— Sekunda.
— Zasłona długa.
— Sekunda.
— Zasłona krótka.
— Tercja.
I tak dalej...

Ale po takim prawidłowym wstępie zaczynało się całkiem co innego. Dwaj młodzi rycerze, ustawieni przeciw sobie w pozycji bojowej, z oczyma pałającymi, krzyżowali poprawnie broń, lecz od klasycznych zasad prędko przechodzili w walenie, gdzie popadnie i ile wlezie. Przyskakiwano do siebie zażarcie. Jak drapieżne rysie sczepialiśmy się jeden z drugim. Z kijów leciały drzazgi, a z ubrań — kurz. Obijane boki odpowiadały jękiem. Coraz ktoś syknął boleśnie lub zaklął. Stach cierpiał, że ruchy nasze są „niewykończone", tandetne, zbyt zapalczywe, że uragają estetyce i wszelkim „prawidłom". Ale nam się śpieszyło, śpieszyło...

Muszę z nieskromnością wyznać, że czy unerwowienie moje wrażliwsze, czy wzrok bystrzejszy, ale ja w fechtunku spisywałem się najlepiej. Brali mnie i kładli w walce francuskiej na dwie łopatki, zarówno Janek jak Stach. To samo w przeciąganiu na bicepsy — zawsze byłem pokonywany. Ale w fechtunku ja byłem górą. Janek był za długi, a Stach za chłodny. Janek z wypadu za późno się cofał, a Stach nie był jak i ska obrotny.

Prymitywne kije zamieniliśmy z czasem na tracinowe łachy z nasadzonymi na krążki gumowe blaszanymi gardami. Już palce popuchnięte tak nie bywały. Wzrosła szybkość uderzeń i odpowiedzi. Nikt z nas nie miał całych guzików rogowych przy ubraniu.

Ale nie tylko na guzikach się kończyło. Raz Stasiek tak mocno i „prawidłowo" rąbnął mię w łokieć, że wypuściłem laskę ze zdrętwiałej dłoni i przeraźliwie jęczałem z bólu. Tydzień prawie nie mogłem ręką poruszać normalnie. Innym razem zanadto zbagatelizowałem Janka i w porę nie zdążyłem się zasłonić, a ten z taką furią rąbnął z zamachu przez gołą szyję, że musiałem zaprzestać walki. Rezultat: spuchnięty, siny wał poprzez szyję, siność przeszła do wnętrza gardzieli, które całkiem poczerwiało i zgruchło. Nie mogłem przełykać kilka dni bez bólu.

Janek miał zwyczaj rąbać z całego ramienia, jak drwal, z rozmachu, jak sienkiewiczowski Podbipięta. Początek jego nawiska złączyliśmy z tym zwyczajem i przezwaliśmy go: Rębajło. Nie gniewał się o to wcale. Pochlebiło mu to nawet.

Ja jednak i jemu, i Stachowi odpłacałem sowicie, com sam oberwał. Rachunek za to wystawią mi kiedyś na boskim sądzie.

Mimo drobnych wypadków, praliśmy się tą ulepszoną bronią przy każdej możliwej okazji. Nawet wracaliśmy wcześniej z obiadu, i tak przecież bardzo krótkiego, aby się choć trochę poszturgać, zanim czeladnicy i majster nadejdą. Cud prawdziwy, że wymachując łachami trzcinowymi tak długo i z taką namiętnością nie powybijaliśmy sobie oczu. Na maski druciane nie zdobyliśmy się nigdy.

Ile w tym pranu było ideowości, przygotowania „na w razie" dla Ojczyzny, a ile zwykłej, chłopakowskiej brawury i satysfakcji, trudno odmierzyć. Zdaje się, że w tym wieku pralibyśmy się tak czy owak, czy są w Warszawie Moskale, czy ich nie ma.

Role trzech najmłodszych „kopciuchów" były ściśle podzielone. Każdy z nas przez przeciąg dwóch tygodni zajęty był „robotami czarnymi", a trzeci tydzień miał „wypoczynkowy", to znaczy cyzelował w warsztacie. Potem znowu dwa tygodnie poniewierał się na robotach czarnych, a w trzecim „wypoczywał" cyzelując. Jeden tydzień poniewierki ja spędzałem w towarzystwie Stacha, a drugi tydzień w towarzystwie Janka. Oni tak samo: raz z jednym z naszej trójcy, raz z drugim.

Robotami czarnymi były funkcje pomocnicze w warsztacie. A więc: przynoszenie wody, wylewanie pomyj, przynoszenie węgla, palenie w piecach, gotowanie smarów, gelbrynowanie, czyszczenie w terpentynie i rzecz najgłówniejsza — kitowanie. Kitowanie było najuciążliwsze i najwięcej pochłaniało czasu.

Kuchnia była centrem naszego życia. Była fabryką całą w miniaturze, warsztatem w zmniejszeniu, światem całym! Tu się rodziła każda myśl, stąd się poczynał każdy nasz krok. Tyle czasu się tu spędzało!... Wszystkie kąty, skrytki, sprzęt każdy był tu dobrze, aż za dobrze znany.

Ciąg dalszy nastąpi.

SPRAWY TEATRALNE

Właściwa droga

Kryzys, jaki przeszły teatry krakowskie pod koniec pierwszego pełnego sezonu widowiskowego, pozwolił wyciągnąć wnioski co do przyszłej odpowiadającej już potrzebom, właściwej polityki teatralnej. Reorganizacja, przeprowadzona przez Zarząd Miasta oraz ogólne wytyczne, ustalone przez Komisję Kultury i Sztuki, nadały kierunek obecnej pracy scenom Starego Teatru i Teatru im. J. Słowackiego.

Realizacja przyjętego planu może odbywać się w warunkach pełnej swobody, nieskrępowanej wąskością żadnych bezwzględnie obowiązujących ram. Fakt ten zezwala na pewną elastyczność repertuarową, dostosowaną z jednej strony do wymagań artystycznych, a z drugiej — do realnych potrzeb wychowania widowni. Bardzo poważna odpowiedzialność kulturalno-społeczna, którą przyjął na siebie samorząd, oraz duży niewątpliwy wkład dobrej woli, wyrażającej się już chociażby w nowych inwestycjach, wskazują na słuszność obranej drogi. Miasto przejmując najważniejsze placówki teatralne, staje się świadomym ich gospodarzem, zdającym sobie sprawę z zadań do spełnienia i możliwych potknięć.

Aby urzeczywistnić jak najszerszą współpracę czynników społecznych z artystycznymi, doprowadzono do ścisłego porozumienia z Oddziałem Zw. Zaw. Literatów, przez co rozszerzono wyraźnie płaszczyznę odpowiedzialności za działalność teatrów miejskich. Jednocześny kontakt ze światem aktorskim, nie tylko na drodze administracyjnej, ale właśnie artystycznej (Rady Artystyczne Teatrów), doprowadził również, mimo zdarzających się jeszcze, przypadkowych zresztą zgrzytów, do utworzenia dość jednolitego i coraz bardziej cementującego się wewnętrznie zespołu ludzi, związanych bezpośrednio z życiem teatralnym Krakowa.

Mogą istnieć różne zastrzeżenia nawet, co do repertuaru i metod scenicznej jego realizacji. Są one wysuwane albo w perspektywie „kasy", albo też ze zbyt gorliwej, często przesadnej i nieistotnej troski o społeczne oddziaływanie teatru (nieodpowiedzialne wystąpienia ob. Jaszczolta z OKZZ podczas ostatniej dyskusji).

Dlaczego troski przesadnej i „zbyt gorliwej"? Bowiem troska rzeczowa i wynikająca z szczerego przejęcia się losami teatru, powinna wyrażać się w „długofalowym" myśleniu i obliczaniu skutków stosowanej polityki teatralnej, a nie zbyt pochopnej i demagogicznej ocenie. Pewne obawy, że niektóre sceny staną się deficytowym laboratorium dramatu, mogą się co prawda wydawać częściowo uzasadnione. Należy jednak wierzyć, że sensowny plan repertuarowy, uwzględniający takie momenty deficytowe, nie tylko kasowo, ale i wychowawczo, jako usprawiedliwiony haracz dla współczesnej oryginalnej twórczości literackiej, stworzy podstawę dla uznania teatrów krakowskich za instytucję artystyczno społeczną, spełniającą mimo to całkowicie wszystkie swoje zadania, tak wychowawczo-ideowe jak i czysto estetyczne.

Warunkiem takiego stanu rzeczy jest wytworzenie się odpowiedniej atmosfery, w której, oparta na wzajemnej życzliwości i zrozumieniu, dyskusja między literatami, aktorami, krytykami i „szarymi" widzami, — pozwalałaby na wprowadzenie koniecznych poprawek, i wytyczanie kierunku. Takiej atmosfery teatralnej Kraków potrzebuje. Inicjatywa dla stworzenia jej została już podjęta. Rezultaty nie powinny kazać zbyt długo na siebie czekać.

T. SOŁTAN.

Z życia PPS PARTII

Walne zebranie na Białym Prądniku

Dnia 24. XI. odbyło się Walne Zebranie członków PPS Komitetu Dzielnicowego na Białym Prądniku.

Obszerne sprawozdanie z działalności Komitetu za ostatni okres złożył tow. Jedynak. Sprawozdanie kasowe złożył tow. Drożdż, — Komisji Rewizyjnej — tow. Kozak.

W dyskusji na dsprawozdaniem zabierało głos szereg towarzyszy oraz przedstawiciel MK PPS tow. Figiel.

W dniu 27. XI. br. ukonstytuował się nowy Zarząd, w skład którego weszli przewodniczący tow. Jedynak, zastępca Jankowski, skarbnik Drożdż, zastępca Hocke, sekretarz Mastek, zastępca Trębaczowa, członkowie zarządu: Iwański, Cybulski, Łukasik, Lipiarski, Miller. — Komisja Rewizyjna: tow. Kuś, Kozakowski.

W RZEŹNI MIEJSKIEJ

Dnia 28. XI. br. odbyło się zebranie członków i sympatyków PPS na terenie Rzeźni Miejskiej. Zebranie zagaił tow. Gontkiewicz. Referat ideowo-polityczny wygłosił tow. II sekretarz MK PPS Ciepielowa.

Omówiła ona historię PPS i zadania w dobie obecnej i na najbliższą przyszłość.

W dyskusji zabierało głos szereg towarzyszy poruszając sprawy aktualne.

Hymnem Czerwony Sztandar zebranie zakończono.

ODCZYT

4. XII. br. o godz. 19-tej p. t. „Gospodarka planowa a ustrój państw" wygłosi tow. prof. dr. Konstanty Grzybowski, Rynek Główny 30 I p. Sala Konferencyjna. — Wstęp wolny.

DLA CZŁONKÓW PPS

Od czwartku dnia 5 grudnia rozpoczyna się sprzedaż materiałów włókienniczych w Spółdzielni Kol. w Rynku Gł. 30 dla członków PPS. Należy zgłaszać się z legitymacjami partyjnymi do ostemplowania w Miejskim Komitecie, na I p. w godz. od 8-tej do 16-tej.

Z PRZEMYSŁU W BIAŁEJ

(o. d.) Fabryka „Szczotek i Pędzli", znajdująca się w Białej, rozwija swą produkcję z miesiąca na miesiąc.

Ostatnio obroty fabryki przekroczyły sumę 3 miliony zł. miesięcznie.

Zatrudnia ona 165 pracowników, jest dobrze wyposażona w maszyny i urządzenia, oraz znajduje się w ładnym i przestronnym pomieszczeniu.

Drugą fabryką szczotek i pędzli w Białej jest fabryka „Sanax".

Zatrudnia ona 65 robotników. Obroty tej fabryki przekraczają 1 milion złotych miesięcznie.

SANATORIUM DLA MŁODZIEŻY GRUŹLICZEJ

(o. d.) Ministerstwo Zdrowia przeznaczyło na adaptację domu przy ul. Reymonda, Towarzystwu Przeciwgruźliczemu sumę 4 miliony złotych.

W domu tym będzie się mieścić Sanatorium dla młodzieży zagrożonej gruźlicą.

Powołano specjalny komitet z wiceprezydentem Dziwlikiem na czele, który ma się tą sprawą zająć.

Otwarcie wystawy „Oświęcim" w Krakowie

(k). Wczoraj przed południem w nowootwartej świetlicy Zw. Byłych Więźniów Politycznych przy ul. Basztowej 8 odbyło się otwarcie Wystawy rysunków artysty malarza Jerzego Adama Brandhubera, b. więźnia oświęcimskiego.

W otwarciu wzięli udział przedstawiciele władz wojewódzkich i samorządowych, przedstawiciele Zarządu Zw. b. Więźniów oraz konsul ZSRR i francuski w Krakowie.

Do zebranych gości imieniem Zw. byłych Więźniów przemówił członek zarządu krakowskiego Koła PZBWP tow. red. Kieta, który w krótkich słowach zwrócił uwagę na to, że ta jedyna w swoim rodzaju wystawa w Polsce powinna być ostrzeżeniem przed grożącym niebezpieczeństwem niemieckim, które doprowadziło w systemie zbrodni hitlerowskich do horrendum obozu śmierci w Oświęcimiu.

Wystawa obejmująca 40 plansz rysowanych ołówkiem, zamyka tragiczną wymowę dramatu, który rozgrywał się na przestrzeni wielu dni spędzonych na kolcach elektrycznego płotu oświęcimskiego obozu śmierci.

Wystawienie obrazów Brandhubera w sali urządzonej ze świadomą i celową prostotą polega na artystycznej koncepcji obrazów, które walrzą... niezwykłą plastyką i bezkompromisową surową prawdą.

Wystawą zainteresował się ogromnie konsul francuski, który zaprosił artystę z wystawą do Paryża, obiecując ułatwienie wszystkich formalności.

Z uwagi na wartość artystyczną wystawy i na jej głęboko przekonywującą treść powinna ona znaleźć duże zainteresowanie w szerokich kołach społeczeństwa, a zwłaszcza wśród młodzieży.

Karygodny wybryk

Na drugim publicznym posiedzeniu Miejskiej Komisji Kultury i Sztuki w sprawach teatralnych wystąpił ob. Jaszczolt z gwałtownym atakiem przeciw Komisji, w której zasiadają przedstawiciele wszystkich partii, przeciw dyrekcjom teatrów, przeciw artystom. To nie była krytyka, natomiast było to szukanie niekulturalne dziury w całym.

Wystąpienie tego obywatela, który jest kierownikiem Komisji Kultury i Sztuki OKZZ wywołało powszechne oburzenie. Już na samym posiedzeniu wystąpił przedstawiciel OKZZ w Komisji — tow. red. Staller ostro przeciw wywodom Jaszczolta. Otrzymaliśmy wiadomość, że ob. Jaszczolt występował w charakterze przewodniczącego „Wojewódzkiej Rady Kultury i Wczasów", i okazało się, że w ogóle takiej Rady jeszcze nie ma, a istnieje tylko Międzypartyjna Komisja Porozumiewawcza robotniczych organizacji oświatowych.

Na tym miejscu odnosimy się do towarzyszy z OKZZ o odebranie mandatu ob. Jaszczołtowi do tej komisji porozumiewawczej, aby nie kompromitował niepotrzebnie Okr. Komisji Związków Zawodowych.

Tego rodzaju ludzie przeszkadzają bardzo współpracy. Gdyby nie wystąpił publicznie i napastliwie, nie korzystalibyśmy z tej drogi, na której zwracamy się do OKZZ.

(w. r.)

CZŁONKOWIE BANDY „OGNIA" PRZED SĄDEM

Rejonowy Sąd Wojskowy rozpatrywał sprawę Jana Bachledy, Jana Drozda, Karola Maruty i Kendry Tomasza oskarżonych o przynależność do NZS-owskiej bandy „Ognia".

W związku z nią oskarżeni dokonali szeregu napadów rabunkowych, m. in. na milicjanta, którego doszczętnie obrabowali oraz na sanatorium „Szarotka", gdzie zrabowali większą ilość artykułów gospodarczych i żywnościowych.

Wyrokiem Sądu Bachleda i Drozd skazani zostali na dożywotnie więzienie, Maruta na 10 lat, a Kendra na 8 lat więzienia.

Tajemnicze morderstwo

Na polach w okolicy Wieprza znaleziono przypadkowo zwłoki 2 mężczyzn, kilkunastoletniego chłopaka i dziewczynki.

Oględziny sądowo-lekarskie ustaliły, że ponieśli oni śmierć na skutek ran postrzałowych. Narzędzie zbrodni pistolet leżał porzucony w niewielkiej odległości od zastrzelonych.

Energiczne dochodzenia władz ustaliły, że zamordowani mężczyźni pochodzą z Bielska, nazwiska ich Puła Józef i Marek Walbert. Dochodzenia nad identyfikacją dwojga nieletnich w toku.

Podjęto natychmiast energiczne śledztwo celem wyświetlenia tajemniczego tła morderstwa.

Bandyci z łupem w rękach milicji

W Rajczy banda spod znaku NSZ w sile 30 ludzi uzbrojonych w karabiny maszynowe i broń automatyczną dokonała napadu na sklep Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej.

Bandyci wtargnęli do wnętrza i zrabowali wszystek towar o nieustalonej dotąd wartości.

Zaalarmowane posterunki M. O. łącznie z Oddziałem KBW i UB podjęły natychmiastowy pościg.

W czasie pościgu doszło do spotkania z bandą, która zaczęła się gęsto ostrzeliwać.

Wywiązała się krótka potyczka, w rezultacie której władze bezpieczeństwa zatrzymały 4 bandytów, a kilku ciężko zraniły.

Zdobyto przy tym broń i amunicję. W ręce pościgu wpadł wszystek zrabowany towar ze spółdzielni oraz części garderoby i tornistry, które bandyci uciekając w popłochu, porzucili.

„TRAVIATA" W OPERZE

Dnia 4-go grudnia b. r., t. j. we środę, wystawiona będzie w Teatrze im. J. Słowackiego, przepiękna opera, słynna „Traviata" Verdi'ego. Barbara Kostrzewska, świetna odtwórczyni partii tytułowej. Udział biorą: Kłonowski (Alfred Germont), Gaczyński (Ojciec), Hemzaczkowa, Mazanek, Kossowski, Skibiński i Lipka.

WIĘZIENIE ZA KRADZIEŻ

Przed Okręgowym Sądem Karnym w Krakowie zapadł wyrok skazujący Antoniego Bębenka, Tadeusza Sitarza, Sermaka Kazimierza, Józefa Ziajkę i Franciszka Wachowskiego, oskarżonych o kradzieże w Płazach, powiecie chrzanowskim, dokonywane wraz z innymi sprawcami pod terrorem zbrodni.

Wyrokiem Sądu Bębenek skazany został na 6 lat i 6 miesięcy więzienia, Sermak na 6 lat więzienia, Sitarz na 5-letnie więzienie. Ziajka i Wachowski otrzymali karę po 3 lata więzienia każdy.

W TEATRACH

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO godz. 15-ta — „Wesele" Stan. Wyspiańskiego.

Godz. 19-ta „Traviata" opera G. Verdi ego.

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala godz. 19.00 „Wielkanoc" Stefana Otwinowskiego. (Premiera)

Mała sala — godz. 19.15 „Rozdroże miłości" J. Zawieyskiego.

TEATR KAMERALNY TUR-u — godz. 19.15 „Miasto w dolinie" J. B. Priestley'a.

SIEDEM KOTÓW — godz. 19.15 Wesoła rewia „Od Kankana do Swinga".

GROTESKA, ul. Skarbowa 2 — godz. 16-ta — „Kolorowe posiłki"

Repertuar KIN Krakowskich

od czwartku 28. listopada 1946 r.

WARSZAWA — sensacyjny film produkcji włoskiej Czarny Korsarz.

GDAŃSK — urzekający melodyjnością Muzyka i Miłość.

ŚWIT — [illegible]

SCALA — WANDA — król humoru Adolf Dymsza w podwójnej roli Bolek i Lolek.

WOLNOŚĆ — emocjonujący film szpiegowski Kapitan Sanelt.

APOLLO — SZTUKA — cieszący się nabywanym powodzeniem Symfonia miłości.

UCIECHA — znakomity film polski Złota Maska

Sąd Grodzki w Krakowie
Sygn. I. 3. Zg. 742/46
Dnia 21 listopada 1946

ZARZĄDZENIE POSTĘPOWANIA O STWIERDZENIE ZGONU

1) Hudesa z Neigerów Reichowa, urodzona 1889 r., córka Romana i Otylii miała zginąć w dniu 25. VIII. 1942 r. w Bochni.

2. Zeinwel Reich, urodzony 1885 r., syn Jakuba i Sary miał zginąć 25. VIII. 1942 wywieziony transportem z Bochni do Bełżca.

Gdy wobec tego jest prawdopodobne, że wymienieni ponieśli śmierć, zarządza się na wniosek mgr. Rozalii Rozalii Reich w Krakowie, Mazowiecka 113, postępowanie o stwierdzenie zgonu, a zarazem ogłasza się wezwanie, aby do 1 miesiąca od tego udzielono Sądowi wiadomość, o zaginionych. Po upływie tego terminu Sąd orzeknie ostatecznie o wniosku.

Sędzia grodzki:
Wessely m. p.

DLACZEGO WŁAŚNIE CRACOVIA?

(k) Pogadankę na powyższy temat przeprowadzi znany działacz sportowy i długoletni zawodnik sekcji piłki nożnej ob. Miłusiński Tadeusz.

Pogadanka odbędzie się we czwartek dnia 5-go b. m. o godzinie 18.30 wieczorem w świetlicy K. S. „Cracovia" przy ul. Smoleńsk 16. Po prelekcji będzie miała miejsce herbatka towarzyska. Wstęp wolny.

Sąd Grodzki w Krakowie
Sygn. I. Zg 1790/46
Dnia 28. XI. 1946.

ZARZĄDZENIE POSTĘPOWANIA CELEM STWIERDZENIA ZGONU.

[illegible] w Tarnowie, córka Mateusza

a) Sturma i Dwory z Rykow [illegible] w czerwcu 1942 zginąć w Tarnowie w czasie akcji [illegible] w getcie.

Od czerwca 1942 ślad po niej zaginął. Niewiadomo, czy pozostaje przy życiu.

b) Gdy zatem można przyjąć, że zachodzą warunki ustawowego domniemania śmierci, zarządza się na wniosek Pajascha Fedengruna Kraków Krakowska 37, wszczęcie postępowania celem stwierdzenia zgonu wymienionej osoby.

1) Wzywa się, aby stawiła się przed podpisanym Sądem lub w inny sposób dała znać o sobie w terminie 1 dno miesięcznym od tego ogłoszenia, gdyż w przeciwnym razie może być uznana za zmarłą.

2) Wzywa się wszystkie osoby, które mogą udzielić wiadomości o zaginionej, aby w terminie powyższym doniosły o niej Sądowi.

Sędzia Grodzki
Dr. Emil Reglewicz

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenia na 1 i 2 stronie za 1 mm szpalty . . . . 20 zł. w tekście za 1 mm szpalty . 15 zł. za tekstem „ „ „ . 10 zł. Drobne ogłoszenia za słowo . . 5 zł. Poszukiwanie rodziny i pracy . . 3 zł. W niedzielę i święta o 50% drożej. Tłustym drukiem 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Naprzodu", Rynek Główny 30, I. piętro. Polska Agencja Prasowa PAP, Basztowa 10 i upoważnieni akwizytorzy Wydawnictwa.

PRENUMERATA „NAPRZODU" wynosi miesięcznie z odbiorem w punktach sprzedaży 45 zł. — z odnoszeniem do domu w Krakowie 55 zł. — na prowincji, pocztą 50 zł. — prenumeratę przyjmuje: Administracja „Naprzodu", Kraków, Rynek Główny 30, I. piętro, — Placówki Sp. „Czytelnik" na terenie m. Krakowa i upoważnieni akwizytorzy. — Na prowincji Powiatowe Komitety Polskiej Partii Socjalistycznej. Konto P. K. O. nr. 313 na które można przesyłać prenumeratę „Naprzodu" i należytość za inseraty.

Wydawca: Spółdzielnia Wydawn. „Wiedza". — Redaguje Komitet Redakcyjny. — Redakcja i Admin.: Kraków, Rynek Główny 30, I p. — Telefon 5-56-53.
Przyjęcia codziennie w godz. 11—12. Sekretarz red. przyjmuje codziennie w godz. 10.30—13.30.
Odbito czcionkami Drukarni Spółdz. „Wiedza" Nr 3 „Naprzód" — Kraków, ul. [illegible] — Telefon 566 53.